

Täysistunto

Torstai 19.5.2022 klo 16.00—18.07

2.3. Suullinen kysymys elintarviketeollisuuden energiansaannista ja ruokaturvasta (Sari Essayah kd)

Suullinen kysymys SKT 103/2022 vp

Suullinen kyselytunti

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Seuraava kysymys, edustaja Essayah, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.45 **Sari Essayah kd:** Arvoisa puhemies! Julkisuudessa olleitten tietojen mukaan Venäjä saattaa katkaista maakaasutoimitukset Suomeen peräti jo huomenna. Meillä merkittävä osa elintarviketeollisuudesta käyttää maakaasua, mukaan lukien esimerkiksi monet leipomot. Jos nyt nuo maakaasutoimitukset katkeavat, niin monessa tehtaassa joudutaan varautumaan erilaisiin poikkeusjärjestelyihin, mutta osa leipomoista on jo ilmoittanut, että todennäköisesti edessä on myöskin uunien kiinni laittaminen vähintään tietyksi ajaksi. Elintarviketeollisuus Suomessa elää hyvin pienien katteitten varassa, ja se, että meillä energiatoimituksissa on ongelmia, väistämättä tulee heijastumaan nopeasti myöskin elintarviketeitten hintaan, ehkä myöskin saatavuuteen.

Arvoisa ministeri, kysyn teiltä: Millä tavalla me tulemme huolehtimaan siitä, että elintarviketeollisuus saa tarvitsemansa energian? Millä tavalla tulemme varmistamaan, että tämä ei johda siihen, että ruoan hinta [Puhemies koputtaa] kohoaa, karkaa niin korkeisiin hintoihin, [Puhemies: Kiitoksia!] että pienituloisimmilla ei ole enää varaa peruselintarvikkeisiin?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Lintilä, olkaa hyvä.

16.46 **Elinkeinoministeri Mika Lintilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Puhuja on oikeassa siinä, että meillä on tällä hetkellä tällainen uhka, että kaasu Venäjältä tulee lakkaamaan huomenna tai lauantaina. Tästä on olemassa, sanotaanko, tiettyjä ennakkotietoja.

Meillä oikeastaan tämä varautuminen menee sillä tavalla, että meillä on Huoltovarmuuskeskus, joka hoitaa varautumisen yksityistalouksien osalta, kriittisten sektorien, muun muassa terveydenhoidon, sairaaloitten, kaasun osalta ja sitten tietyn määrän elintarviketuotantoa. Eli sellainen tilanne, että meillä ei olisi elintarviketuotantoa ollenkaan, hoidetaan kyllä sitten pitkälle Huoltovarmuuskeskuksen kautta.

Mutta yleisvarautuminen kuuluu yrityksille itselleen. Tämä on se linjaus, jonka mukaan mennään. Verrattain hyvin yritykset ovat varautuneet, ja toivotaan niin, että me pysty-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 60/2022 vp

tään... Me voidaan Balticconnectorin kautta toimittaa osa, [Puhemies koputtaa] ja tästä LNG-laivasta, josta on ollut puhetta, ehkä lähiaikoina päästään tiedottamaan vähän lisää.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Myönnän tähän yhden lisäkysymyksen. — Edustaja Essayah, olkaa hyvä.

16.47 **Sari Essayah kd** (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa puhemies! Venäjän aloittama sota Ukrainassa heijastuu toki myös ruokaturvaan ympäri maailmaa. Ukrainan sato tulee olemaan vähintään 20 prosenttia normaalia pienempi tänä vuonna, ja tämä tulee vaikuttamaan, ja on jo vaikuttanut tällä hetkellä, muun muassa viljan saantiin Pohjois-Afrikassa. On helppo nähdä tästä se ketju, millä tavalla ruoan saanti ja nouseva hinta voivat johtaa levottomuuksiin ja toisaalta sitä kautta siirtolaisuuteen kohti Eurooppaa. Afrikan omaa maataloutta pitäisi ehdottomasti pystyä vahvistamaan. Onko Suomella aikeita kohdistaa muun muassa kehitysyhteistyörahoitusta uudelleen ruokaturvan vahvistamiseen, eli että me suuntaisimme ruokaturvaan tätä meidän kehitysapuamme? Ja toisaalta millä tavalla kauppapolitiikalla voitaisiin tässä tilanteessa nopeasti reagoida ja olla estämässä nälkä kriisi ympäri maailmaa?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ministeri Skinnari, olkaa hyvä.

16.48 **Kehitysyhteistyö- ja ulkomaankauppaministeri Ville Skinnari** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä on erittäin iso ja vakava kysymys koko maailmalle, Euroopalle ja Suomelle. Suomi on ollut aktiivinen kehitysyhteistyössä, tukenut ruokaketjuja monella tavalla, mutta myös kaupassa ja kauppapolitiikassa. Itse olen toiminut nyt jo vuoden Maailman ruokaohjelman kouluruokasuurlähettiläänä, mikä on yksi esimerkki siitä, miten viedään suomalaista koulutusjärjestelmää ja kouluruokaa, jonka haluamme nyt viedä kaikille maailman tytöille ja pojille vuoteen 2030 mennessä. Mutta tilanne on nyt todella vakava: inflaatio Afrikassa, kaiken kaikkiaan kaikkien hintojen kallistuminen. On pakko olla rehellinen, että sitä rahaa ei vain ole tarpeeksi tällä hetkellä. Me tarvitsemme yksityistä sektoria, me tarvitsemme uusia innovaatioita, ja Pohjoismaiden kesken valmistelemme nyt yhteistä pohjoismaista kokonaisuutta. Komissaari Urpilaisen kanssa käymme nyt lähiaikoina keskustelua, että voisimme todella tehdä uudella tavalla [Puhemies koputtaa] myös yritysten kanssa Afrikassa tuotantoakin.

Kysymyksen käsittely päättyi.